Tėvynė

SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

No. 20 — Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1108, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918 — New York, N. Y., Gegužės-May 18, 1951 — Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879 — Vol. XXXXII

Gegužės Mėn. Susirinkimuos Išrinkit Vajaus Organizatorius

Susivienijimo Vajaus ORGANIZATORIŲ Pasitarimų Svarba

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje vajus prasidėjo vasario 16 dieną. Didžiuma kuopų jau išrinko vajaus organizatorius, o kitos išrinks sekančiuose kuopų susirinkimuose. Tai girtinas kuopų elgesis, kad jos rupinasi savo organizacijos reikalais ir išrenka tam tikrus asmenis naujų narių prirašinėjimui. Kad organizatorių darbas butų sėkmingas, organizatoriai didesnėse lietuvių kolonijose, kur organizatoriai išrinkti keliose kuopose, turėtų pasitarti tarp savęs ir nustatyti gaires pasekmingesniam naujų narių gavimui. Iš tokių pasitarimų butų nauda organizatoriams ir Susivienijimui, nes jie prirašytų daugiau narių.

CHICAGOS ORGANIZATORIAI TARIASI ANTRU KARTU

Prieš kiek laiko Chicagoje gyvuojančių kuopų išrinktieji organizatoriai turėjo pasitarimą ir jame išsiaiškino vienas kitam kas trukdo naujų narių gavimą ir apkalbėjo kitus su jų darbu susijusius reikalus. Šiomis dienomis jie vėl šaukia pasitarimą visų Chicagoje ir apylinkėse gyvuojančių kuopų organizatorių susirinkimą aptarimui vajaus reikalų ir nustatymui gairių pasekmingesniam nepriklausančių lietuvių įrašymui į Susivienijimą. Tai sveikas chicagiečių sumanymas ir jo vykdymas. Kaip kiekvienas darbas be planų nebuna sėkmingas, taip jis negali buti sėkmingas ir organizatorių.

Chicagoje gyvuoja keliolika kuopų ir jos visos yra išrinkusios organizatorius. Kai kurių kuopų organizatoriai gerai pasirodė pirmomis vajaus dienomis, bet Chicaga tuo nepasitenkiną, jos organizatoriai nori sudaryti gerus planus, prirašyti daug narių ir laimėti pirmenybę šiame vajuje. Chicagoje gyvenanti žmonės yra energingi, ir jeigu jie apsiima kokį nors darbą atlikti, tai be jokių sunkumų atlieka pavyzdingai. Taip bus ir su dabartiniu vajum, nes visi tenaitiniai organizatoriai yra energingi ir vajų darbuose prityrę žmonės.

JUOS TURĖTŲ PASEKTI KITI ORGANIZATORIAI

Nuo chicagiečių neturėtų atsilikti ir kitų didesnių kolonijų kuopų išrinktieji organizatoriai ir sušaukti organizatorių pasitarimus ir nustatyti gaires vajaus darbams. Tokie organizatorių pasitarimai turėtų įvykti Wilkes Barre, Pa., nes toje apylinkėje gyvuoja daug kuopų ir kai kurios jau turi išrinkusios organizatorius, o kitos irgi išrinks. Organizatorių pasitarimuose galėtų dalyvauti septinto apskričio valdyba ir pagelbėti organizatoriams padaryti planus pasekmingesniam narių gavimui. Taipgi apskritys, kuris finansiškai gerai stovi, neturtingom kuopom galėtų pagelbėti padidinti jas narių skaičiumi, suruošiant tam tikslui prakalbas ar surasti kitus budus mažų kuopų narių skaičių padidinti. Turime dirbti visi bendrai šio vajaus metu.

Šie metai yra Susivienijimo jubiliejiniai metai — 65 metų gyvavimo sukaktis. Susivienijimas gimė Pennsylvanijoje, jam čarteris gautas Pennsylvanijoje, didžiausias skaičius kuopų ir narių Pennsylvanijoj, tad šios reikšmingos sukakties metais Pennsylvanijoje gyvuojančių kuopų organizatoriai privalo pasidarbuoti jų valstijoje gimusios fraternalės organizacijos labui ir ją padidinti narių skaičiumi šių jubiliejinių metų proga.

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Praeitį Prisiminus

65 Metų Sukakties Proga

Susivienijimui, išgyvavusiam 65 metus, prisiėjo pergyventi malonių ir nemalonių įvykių. Nemalonumai įvyko del tos priežasties, kad ne visi musų broliai lietuviai suprato pamatinius fraternalizmo principus ir juos vykdė gyveniman. Tais fraternalizmo principais yra artimo meilė, draugiškumas, brolybė, lygybė ir gerbimas vienas kito be jokių socialio gyvenimo skirtumų, nežiurint ar butų turtingas ar gyventų didžiausiame varge, fraternalizmas visus žmones laiko lygiais ir visiems teikia vienodą brolišką pagalbą ištiktose nelaimėse. Taipgi fraternalizmas mokina žmones gyventi broliškoje meilėje ir, reikalui prisiėjus viens kitam pagelbėti.

Susivienijimas tų gražių principų laikėsi nuo susiorganizavimo dienos, bet ne visi jo nariai tuos kilnius principus norėjo suprasti ir del tos priežasties Susivienijimui reikėjo pergyventi daug nemalonių valandų bėgyje 65 metų. Tie pergyventi nemalonumai buvo daromi politikierių seimuose, spaudoje ir kuopų susirinkimuose, nes jiems nerupėjo fraternalizmo principai, o pagrobimas Susivienijimo vadovybės į savo rankas ir pavertimas jo savo politiškos partijėlės įrankiu, bet dėka tuometinių musų brolškos organizacijos vadų ir patriotingųjų narių ryžtingumo, Susivienijimas pergyveno visus nemalonumus ir šiemet mini savo gyvavimo 65 metų sukaktį.

Susivienijimas Išlaikė Fraternalizmo Principus

Nors, kaip aukščiau paminėta, kai kurie tuometiniai nariai nesuprato fraternalizmo principų, bet neatsižvelgiant į tai, Susivienijimas per visus 65 metus gynė gražiuosius brolškumo principus ir juos išlaikė iki šiol nuo jų nenukrypdamas. Jis ne vien savo sergantiems nariams išmokėjo šimtus tukstančių dolerių pašalpomis, o mirusių narių pašalpgaviams šimtus tukstančių pomirtinėmis, bet teikė ir dabar teikia pagalbą likusių narių našlėms ir našlaičiams, o taipgi neužmiršo ir sulig išgalės sušelpė pagalbos reikalingus lietuvius ir lietuvaites nesančius nariais. Tas parodo, kad Susivienijimas, kaipo fraternalė brolška organizacija rupinasi ne vien savo nariais, bet teikia pagalbą ir kitiems lietuviams, jei tik išgalės leidžia.

Vargiai Amerikoje rasime kitą organizaciją, kuri butų tiek daug atlikus mielaširdingų darbų, kiek atliko musų didžiulė brolška organizacija — Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

Susivienijimas ir Lietuvybė

Susivienijimo pirmieji pionieriai, kurdami musų brolišką organizaciją, turėjo galvoje lietuvybės palaikymą, užtai Susivienijimas visą laiką buvo, yra ir bus lietuvių patriotinė organizacija, gal del tos priežasties jis ir išaugo į didžiausią ir turtingiausią lietuvių fraternalę organizaciją. Jis per savo gyvavimo 65 metus pirmoje vietoje statė lietuvybės ir lietuvių tautos reikalus, nes tie reikalai Susivienijimui atrodė svarbiausi. Taipgi jis visu nuoširdumu per visą gyvavimo laikotarpį rėmė ir dabar remia svarbiuosius Lietuvos darbus. Nemažai jis prisidėjo prieš 33 metus prie atgavimo Lietuvos nepriklausomybės; rėmė ją nepriklausomybės metais, ir dabar, kada musų senoji Tėvynė Lietuva pavergta nepasotinamo grobonies, aukoja tukstančius dolerių jos laisvinimo darbams ir kitokiais budais remia, kad Lietuva vėl atgautų nepriklausomybę ir butų jos pačių sunų ir dukterų valdoma, kaip buvo per virš dvidešimt metų.

Jaunimas ir Susivienijimas

Susivienijimui visuomet rupėjo ir dabar rupi, kad Susivienijimo narių sunys ir dukros butų išauginti lietuviškoje dvasioje ir dalyvautų su lietuviais bei dirbtų lietuviams naudingus darbus. Tam tikslui Susivienijimas skyrė nemažas sumas pinigų mokyklėlėms, įvairiems sportams ir švietimo reikalams. Dėka toms pastangoms, pradėjo organizuotis Susivienijimo kuopos vien iš čia gimusių ir augusių jaunuolių, kurie budami energingi dalyvaudavo įvairiuose apskričių ir kuopų žieminiuose parengimuose ir vasariniuose išvažiavimuose, taipgi patys ruošdavo įvairius pobuvius. Taip bedirbdami jaunuoliai susigyveno su lietuviais ir priprato prie lietuviškų darbų, už ką padėka priklauso musų broliškai organizacijai. Jeigu ne Susivienijimas, tai tie Amerikoje gimę augę lietuviai ir lietuvaitės nebutų lietuvių tarpe pasirodę.

Tiesa, po keliolikos metų daugelis tų jaunuolių, susikurę šeimininius gyvenimus, pasitraukė iš viešojo lietuvių veikimo, bet dvasioje jie pasiliko gerais ir patriotingais lietuviais. Kai kurie jų ir šiandien ne tik dalyvauja lietuvių veikloje, bet užima atsakomingas Susivienijimo kuopų valdybose pareigas ir pavyzdingai jiems pavestą darbą atlieka. Jeigu ne Susivienijimo parama jaunuoliams, tai daugelis tų lietuvių, kurie dabar veikia su lietuviais, butų sutirpę amerikoniškam tarpinimo katile, ir iš jų nebutų buvę naudos nei Susivienijimui, nei kitoms lietuviškoms organizacijoms bei lietuviams.

Tad ir šia linkme Susivienijimas suvaidino svarbią rolę ir ji pasiliks ne tik Susivienijimo, bet ir lietuvių tautos istorijos lapuose.

Finansinė Parama Mokslus Baigti

Susivienijimas teikė ir dabar teikia finansinę paramą moksleiviams aukštųjų mokslų užbaigimui. Nemažai tokių studentų, gavusių paramą, užbaigė aukštuosius mokslus ir šiandien yra profesionalai, gerai gyvena ir auklėja šeimas lietuviškoje dvasioje. Jeigu ne Susivienijimas, jie vargiai butų galėję atsiekti užsibrėžtą tikslą — užbaigti aukštąjį mokslą ir patapti profesionalais. Tokią pagalbą musų organizacija ir toliau teiks aukštųjų mokslų baigimui, jei tik finansinės išgalės leis tai daryti. Mat Susivienijimo pinigai padalinti į tam tikrus atskirus fondus, tai kartais iš vieno ar kito fondo pinigai išsisemia ir reikia laukti iki juose pinigų vėl atsiras is bus galima patenkinti prašančius vienam ar kitam tikslui, tai dažnai pasitaiko, kad prašantiems reikia palaukti ilgesnį laiką.

Bet už tai negalima kaltinti Susivienijimą, nes tas įvyksta del aukščiau paminėto fondo pinigų išsisėmimo, iš kurio prašantieji nori gauti pagalbą. Tas bus daroma ir toliau, nes Susivienijimas yra brolška organizacija ir visiems savo tautos broliams nori patarnauti vienokiu ar kitokiu budu.

Vienas iš Pirmųjų Visuomenės Švietėjų

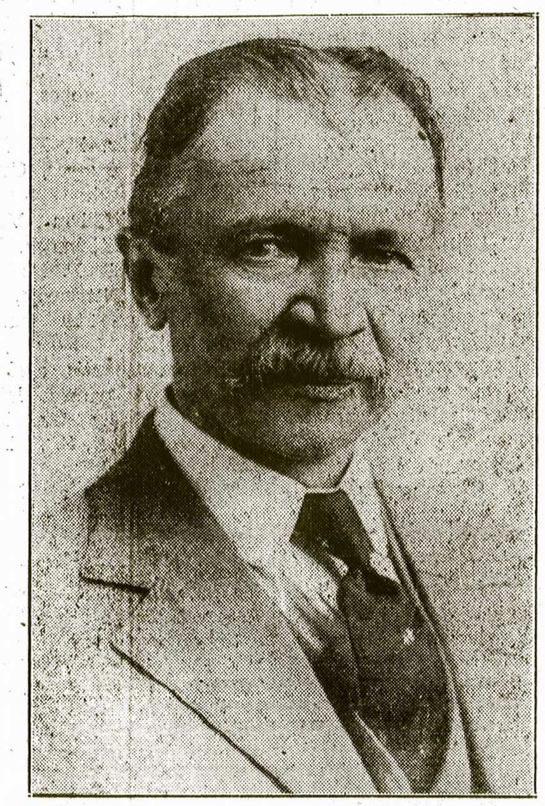

JUOZAS ŠERNAS-ADOMAITIS,
Buvęs Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Garbės Narys, ilgus metus tarnavęs Susivienijimo Apšvietos Komisijoje, visuomenės švietėjas, rašytojas-laikraštininkas.

Vajaus Organizatorių Prirašyti Nauji Nariai

Tautos Stiprinimo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Vajaus kreditams kuopų organizatoriai yra prirašę naujų narių kaip žemiau yra nurodyta. Naujai prirašytų narių skaičius yra papildomas kas savaitė gaunamais organizatorių daviniais.

Nuo pradžios vajaus kuopų organizatoriai prirašė čia paduotą naujų narių svaičių.

ORGANIZATORIŲ VARDAI	Nauji nariai	Užrašyta apdrauda
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	26	$19,500
A. Larutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	16	17,500
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	12	7,750
K. Mačiukas, 260 kp., Chicago, Ill.	10	6,500
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	9	6,250
P. Kučinskas, 352 kp., Detroit, Mich.	8	7,000
M. Pauparas, 196 kp., Chicago, Ill.	8	6,000
J. Gedmintas, 308 kp., Brookline, Mass.	7	5,000
F. Šugdinienė, 87 kp., Omaha, Nebr.	6	8,600
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	6	5,000
D. Jurijonas, 196 kp., Chicago, Ill.	5	2,500
A. Justine, 185 kp., East Chicago, Ind.	4	3,000
P. Gribienė, 217 kp., Chicago, Ill.	4	2,500
J. C. Diokas, 315 kp., Hudson, N. Y.	4	1,500
J. Radzevičius, 66 kp., Ansonia, Conn.	3	3,000
G. B. Dargis, 353 kp., Pittsburgh, Pa.	3	3,000
O. Miliauskienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	3	2,500
G. Kvietkus, 242 kp., Brooklyn, N. Y.	3	1,500
G. Klim, 248 kp., So. Norwalk, Conn.	3	1,500
B. Keblaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	3	1,500
A. Daukentis, 87 kp., Omaha, Nebr.	3	1,250
M. Zorskiutė, 207 kp., Manchester, Conn.	2	1,500
J. M. Tumavičienė, 328 kp., Jamaica Plain, Mass.	2	1.500
G. Carsok, 60 kp., Grand Rapids, Mich.	2	1,000
A. Šimkunas, 14 kp., Cleveland, Ohio	2	1,000
A. Kaulakis, 36 kp., Chicago, Ill.	2	1,000
J. Dulkis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	650
P. Grigas, Jr., 12 kp., Nanticoke, Pa.	2	500
J. Vasiliauskas, 365 kp., So. Boston, Mass.	1	2,000
J. Glozer, 262 kp., Waukegan, Ill.	1	1,000
J. Zapolis, 122 kp., Chicago, Ill.	1	1,000
S. Mockus, 43 kp., So. Boston, Mass.	1	500
G. Stačiskas, 153 kp., Du Bois, Pa.	1	500
S. E. Vitaitis, 126 kp., New York, N. Y.	1	500
J. K. Alekna, 136 kp., Cleveland, Ohio	1	500
A. Simanaviče, 214 kp., St. Louis, Mo.	1	500
A. L. Pikiel, 73 kp., Pittsburgh, Pa.	1	100
M. Simonaitis, 196 kp., Chicago, Ill.	1	500

TAUTOS STIPRINIMO SLA VAJUS

Žemiau paduodame Vajaus organizatorių vardus ir adresus. Broliai ir sesės lietuviai! Kreipkitės į juos, kad įsirašyti į SLA nariais, kad įsigyti pigiausias modernines apdraudas savoje lietuviškoje organizacijoje.

Senieji nariai, kuriems dar leidžia amžius, padidinkite savo apdraudas. Kada visos vertybės taip pakilo, Jusų apdrauda $150.00 ką šiandie bereiškia? Padidinę savo apdraudas gausite antrą Certifikatą ir tuomi užtikrinsite savo artimiesiems didesnę pagelbą.

Šio Vajaus organizatoriais iki šiol jau yra įregistruoti:

Brooklyn, N. Y., 38 kp., P. Mačys, 88-31 — 76 St., Woodhaven, N. Y.
Norwood, Mass., 131 kp., K. Kvedaravičius, 26 Tremont Street
Walpole, Mass., 131 kp., J. Versiackas, 515 Main Street
Wyoming, Pa., 267 kp., V. Grabliauskas, 142 E. 6-th Street
Grand Rapids, Mich., 42 kp., K. Seniunas, 1320 Elizabeth Street
Springfield, Ill., 158 kp., K. M. Raczaitis, 806½ E. Washington Street
Chicago, Ill., 196 kp., M. Simonaitis, 1657 W. 38 Street
Detroit, Mich., 352 kp., P. Kučinskas, 2008 Hubbard Avenue
Detroit, 6, Mich., 352 kp., Keblaitienė, 3822 W. Euclid Avenue
Chicago, Ill., 63 kp., A. Laurutonis, 10530 Indiana Avenue
Chicago 16, Ill., 36 kp., A. Kaulakis, 3247 S. Emerald Avenue
E. Chcicago, Ind., 185 kp., J. Justine, 3731 Drummond Street
Chicago, Ill., 196 kp., M. Pauperas, 4424 S. Washtenaw Avenue
Chicago, Ill., M. Simonaitis, 1657 W. 38 Street
Chicago, Ill., 217 kp., Mrs. P. Grybas, 5918 So. Kedvale Avenue
Chicago, Ill., 260 kp., K. J. Mačiukas, 2439 W. 69 Street
Cicero 50, Ill., 301 kp., K. P. Deveikis, 1330 So. 49 Avenue
Grand Rapids, Mich., 60 kp., G. Carsok, 1556 Broadway N. W.
Paterson, N. J., 101 kp., J. Dulkis, 484 E. 27 Street
Springdale, Pa., 192 kp., A. J. Stanton, 615 Lenore Street
New Kensington, Pa., 192 kp., Miss A. Jurgaitis, 536 Linden Avenue
Los Angeles, Calif., 75 kp., P. Žilinskas, 170 So. Union Pl.
Wilkes Barre, Pa., 115 kp., Ona Miliauskienė, 393 S. Empire Street
Wilkes Barre, Pa., 115 kp., Mikas Kupris, 42 Logan Street
Ansonia, Conn., 66 kp., J. Radzevičius, 26 Hubbell Avenue
Greenfield, Mass., 297 kp., A. W. Dėdinas, 227 Conway Street
Cleveland, Ohio, 14 kp., J. Brazauskas, 17909 Maplecliff Road
Cleveland, Ohio, 14 kp., J. Daugėla, 1844 W. 47-th Street
Cleveland, Ohio, 14 kp., M. Miščikienė, 9804 Empire Avenue
Cleveland, Ohio, 14 kp., A. M. Praškevičius, 434 E. 114-th Street
Cleveland, Ohio, 14 kp., A. Šimkunas, 11146 Superior Avenue
Cleveland, Ohio, 14 kp., P. Šukys, 658 E. 131-st Street
Omaha, Nebr., 87 kp., A. Daukintas, 5102 So. 37-th Street
Omaha, Nebr., 87 kp., Frances Šugdinis, 3544 Madison Street
Philadelphia, Pa., 135 kp., Z. Jankauskas, 2029 Brandywine Street
Philadelphia, Pa., 135 kp., A. Twaron, 1129 W. Rockland Street
Brooklyn, N. Y., 242 kp., Gene Kvietkus, 154 Bradford Street
Hamond, Ind., 273 kp., Mrs. M. Janušonis, 7516 Madison Avenue
Calumet City, Ill., 273 kp., Mrs. D. Preidis, 661 Ingraham Avenue
Calumet City, Ill., 273 kp., S. Malčiauskas, 666 Hirsch Avenue
Pittsburgh, Pa., 352 kp., Mrs. S. Amszi, 3300 Eliska Street
Pittsburgh, Pa., Mrs. G. B. Dargis, 353 kp., 110 The Boulevard

Jei trokštate sau, senajai Tėvynei Lietuvai ir Amerikai vien gero, rašykitės ir kitus paraginkite įsirašyti į SLA nariais.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America

M. LEO VASIL
Editor

Dr. M. J. VINIKAS
Manager

YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States $3.00
To Foreign Countries $4.00
307 W. 30-th St., New York 1, N.Y.
Tel.: LAckawanna 4-5529

Susivienijimo kuopų skubus prašimai turi buti prisiųsti ne vėliau savaite laiko prieš laikraščio išleidimą.

Keičiant adresus butinai paduokite zono numerį.

PASTABOS

Rašo M. L. V.

SLA Pildomosios Tarybos nariai Washingtone

Kada skaitytojai gaus šią Tėvynės laidą, Susivienijimo Pildomosios Tarybos nariai bus Amerikos sostinėje Washingtone. Jie dalyvaus Jungtinių Amerikos Valstybių teisingumo departamento generalinio prokuroro J. Howard McGrath sukviestoj Šeštoj Tautinėj Konferencijoj, kurioj bus apkalbami pilietybės ir kiti svarbieji klausimai. Konferencija prasidės gegužės 16 dieną ir tęsis iki gegužės 20 dienai.

Pasinaudodami ta proga, musų organizacijos pareigunai gegužės 20 dieną turės savo susirinkimą apkalbėjimui ir išsprendimui svarbiųjų ir butinų Susivienijimo reikalų, kurių šiuo metu yra nemaža ir jie reikalingi greito išsprendimo.

Del įvairių iš Centro siuntinių kuopoms

Susivienijimo Centras dažnai gauna iš kuopų sekretorių nusiskindimus del negavimo jų prašomų siuntinių, kaip tai narių įsirašymo aplikacijų ir kitų jiems reikalingų blankų, o kiti sekretoriai nusiskundžia, kad siuntiniai juos pasiekia pavėluotai. Susivienijimo Centras, gavęs nuo sekretorių prašymą prisiųsti vienokių ar kitokių blankų, tą pačią dieną išpildo jų prašymą — pasiunčia prašomas blankas ar kitokią su sekretorių pareigomis susijusią medžiagą.

Sekretoriai turi neužmiršti, kad dabartiniu laiku pašto patarnavimas yra susiaurintas ir siuntiniai nepasiekia adresatą taip greitai, kaip pasiekdavo pirmiau. Taigi ir Susivienijimo Centro išsiųsti sekretoriams siuntiniai kelionėje ar vietiniame pašte užtrunka daug ilgiau. Išvengimui kokių nors nesusipratimų, sekretoriai prašomi kiek galint anksčiau pranešti Centrui apie reikalingumą kokių nors blankų ar ko kito, kad juos išsiuntus sekretoriai galėtų laiku gauti ir darbas nesusitrukdytų.

Reiškiame užuojautą Susivienijimo veteranui

Mums teko sužinoti, kad Waterbury gyvenantis Susivienijimo veteranas ir buvęs centrinis sekretorius, ilgametis 11 kuopos finansų sekretorius brolis Jonas Žemantauskas rimtai susirgo. Mes reiškiame broliui Žemantauskui nuoširdžią užuojautą ištiktoje nelaimėje ir linkime jam greitai pasveikti ir grįžti prie Susivienijimo ir visuomeninių darbų, kuriems jis labai reikalingas.

Iš Londono skelbiama, kad Kinija turi pavandeninius laivus minoms dėstyti.

SLA Reikalai ir Veikla

SLA Trečio Apskričio Pusmetinio Suvažiavimo Protokolas

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje prie trečio apskričio priklausančių kuopų, gyvuojančių Pittsburghe ir apylinkėse, delegatų pusmetinis suvažiavimas įvyko šių metų balandžio 2 dieną, LMD svetainėje, 142 Orr Street, Soho, Pittsburgh, Pa.

1. Suvažiavimą atidarė apskričio pirmininkas Stasys Bakanas 2 valandą po pietų. Pirmiausia iššaukta apskričio valdyba ir įvairios komisijos. Po to iš eilės sekė kuopų delegatų vardošaukis. Dalyvavo sekanti:

Apskričio pirmininkas S. Bakanas.

Vice pirm. A. Vainorius nepribuvo.

Protokolų sekr. A. Kropavičius nepribuvo, rezignavo iš sekretoriaus pareigų.

Finansų sekr. E. K. Šiurmaitienė,

Iždininkas V. Vaina,

Iždo globėjas F. Rodgers,

Nepribuvo ir kaikurie komisijų nariai.

2. Delegatai dalyvavo nuo sekančių kuopų:

40 kp., Pittsburgh — J. Virbickas, O. Rumšienė, J. Viktaravičius;

48 kp., Portge, Pa. — Anelė Vengrienė;

86 kp., N. S. Pittsburgh, — S. Aglinskienė;

90 kp., Bridgeville, Pa. — Barbora Bakanienė;

104 kp., S. S. Pittsburgh — F. Rodgers ir O. Leknickienė;

169 kp., Ambridge, Pa. — Anna Triska;

192 kp., New Kensington Pa. — A. Murauskas ir A. J. Stankevičius;

247 kp., Aliquippa, Pa. — J. Plečkaitis;

353 kp., McKees Rocks, Pa. — Paul Dargis.

Dalyvauja 13 delegatų nuo 9 kuopų ir 3 apskričio valdybos nariai, viso 16 delegatų su sprendžiamais balsais.

3. Pirm. S. Bakanas pakviečia į mandatų komisiją J. Virbicką, 40 kuopos delegatą, Anna Triską, 169 kuopos delegatę, A. J. Stankevičių, 192 kuopos delegatą. Laike sutvarkymo mandatų pirm. S. Bakanas pakviečia pakalbėti musų vietinį nenuilstantį veikėją lietuviškose organizacijose dabartinį SLA vice prezidentą Povilą Dargį, kuris malonia savo kalba nušvietė Susivienijimo padėtį ir Pildomosios Tarybos nuveiktus darbus, taipgi ragino SLA trečio apskričio valdybą ir visus narius pasistengti suorganizuoti lietuvių kalbos ir rašybos mokyklėles. Delegatai maloniai priėmė SLA Vice Prezidento pasiulymą.

Antru kalbėtoju pirm. pakvietė vietinį veikėją ir biznierių Florincą Rodgers, be kurio prisidėjimo neįvyksta jokis pobuvis. Jis kalbėjo apie SLA 3-čio apskričio reikalus, nuoširdžiai pageidaudamas, kad lietuviai nenustotų veikę prakilnius darbus del lietuvybės ir Susivienijimo gerovės.

Po to keletą žodžių tarė SLA 40 kuopos pirmininkė O. Rumšienė, J. Viktaravičius ir 192 kuopos organiz. A. J. Stankevičius. Visi kalbėtojai nusiskundė, kad nariai nelanko kuopų susirinkimų.

Mandatų komisijos raportas priimtas.

4. Praeito pusmetinio suvažiavimo protokolas skaitytas ir priimtas vienbalsiai.

5. Valdybos raportai priimti vienbalsiai. Iš raportų pasirodė, kad praeitų 1950 metų birželio 11 dieną surengtas piknikas davė pelno $107.17, iš kurių prie apskričio priklausančių kuopų delegatams į SLA seimą, įvykusį Baltimore, Md., apmokėtos kelionės lėšos po $15.00 11 delegatų, taipgi nupirkta gyvų gėlių už $10.00 pagerbimui Lietuvių Mokslo Draugijos jos 50 metų jubiliejaus proga ir paaukota $25.00 ALT skyriui Pittsburghe šių metų vasario 11 dieną.

Atlyginimas E. K. Šiurmaitienei už pusantrų metų ėjimą finansų ir protokolų sekr. pareigas $10.00. Su šių metų balandžio 22 diena apskričio iždė yra $119.54.

6. Pirm. S. Bakanas pranešė, kad jau yra paimta vieta apskričio piknikui birželio 10 dienai. J. Virbickas įneša ir visi delegatai sutinka, kad apskričio sekretoriai rašytų laiškus apskrityje priklausančioms kuopoms, kad jos butinai pasiųstų nors po du narius dirbti piknike, nes tai yra musų svarbiausia pareiga. Piknikas įvyks Lietuvių Ukyje (Country Club), visiems lietuviams gerai žinomoje vietoje.

Praeitų metų apskričio suvažiavimas, kuris buvo šaukiamas lapkričio 26 dieną, 1950 metais, neįvyko del blogo oro. Todel šiame suvažiavime reikėjo rinkti apskričio valdybą. J. Viktaravičius įneša, visi delegatai sutinka užgirti tą pačią valdybą aklamacijos budu. Bet atsižvelgiant į tai, kad valdyboje truksta dar protokolų sekretoriaus, vice pirmininko ir vieno iždo globėjo, perstatytį kandidatai palaikė kandidaturą ir vienbalsiai užginti. Dabar apskričio valdybą sudaro sekanti asmenys:

Pirmininkas S. Bakanas, 90 kuopos, Bridgeville, Pa.

Vice pirm. J. Virbickas, 40 kuopos, Pittsburgh, Pa.

Protokolų sekr. A. J. Stankevičius, 192 kuopos, New Kensington, Pa.

Finansų sekr. E. K. Šiurmaitienė, 128 kuopos, Carnegie, Pa.

Iždininkas William Vaina, 104 kuopos, Pittsburgh, Pa.

Iždo globėjai F. Rodgers, 104 kuopos, Pittsburgh, Pa., Anna Triska, 169 kuopos, Ambridge, Pa.

Nutarta sekantis apskričio metinis suvažiavimas laikyti Lietuvių Piliečių Svetainėje, 1723 Jane Street, S. S. Pittsburgh, Pa.

Vienos minutės atsistojimu pagerbta mirusių narių atmintis.

Suvažiavimą uždarė apskričio pirmininkas S. Bakanas 4:30 valandą po pietų.

Suvažiavimo vedėjai:
Pirmininkas **S. Bakanas,**
Sekr. **E. K. Šiurmaitienė.**

Iš SLA Pirmo Apskričio Suvažiavimo

Easton, Pa. — Šių metų balandžio mėn. 29 dieną įvyko Susivienijimo Lietuvių Amerikoje pirmo apskričio suvažiavimas. Pradėjo ir vedė pirmo apskričio pirmininkas A. Staniškis. Pirmiausia buvo pakviestas pakalbėti ponas Stasys Gegužis, kuris labai gražiai pakalbėjo apie Susivienijimą ir lietuvišką veiklą. Po jo pakviestas Susivienijimo prezidentas William F. Laukaitis, kuris taipgi pasakė gražią ir įdomią kalbą. Jis pareiškė, kad SLA dirbo ir dabar dirba del Lietuvos nepriklausomybės atgavimo ir dirbs tol iki Lietuva bus laisva.

Po jo kalbėjo Susivienijimo sekretorius dr. M. J. Vinikas. Jis pabrėžė, kad lietuviai įsigijo gražų vardą Amerikoje, nes pirmuosius lietuvius vadindavo paliokais, o dabar jau visas pasaulis žino apie lietuvius. Taipgi jis paaiškino, kad dabar eina Tautos Stiprinimo SLA Vajus, tai lengva apsidrausti visiems lietuviams.

Buvo malonu matyti suvažiavime musų švento Mykolo parapijos kleboną Juozą Gaudinską. Jis savo kalboje pareiškė, kad jaunimas turi buti gerais lietuviais. Buvo labai gražu matyti visą eilę gabių kalbėtojų, kaip p. Maceina ir kt.

Kada Eastono SLA 342 kuopa įnešė Lietuvos ir Amerikos vėliavas ir įteikė Eastono Lietuvių Piliečių Klubui, priešaky stovint klubo prezidentui ir SLA 352 kuopos nariui Vladui S. Lušui, ir visai klubo valdybai, tai SLA prez. W. F. Laukaitis pasakė atitinkamą kalbą. Vėliavas įnešė musų kuopos pirmininkas Petras Raulius ir iždininkas Kazys Gedvilas.

Dalyvavo apie 200 žmonių ir visi buvo patenkinti. SLA 342 kuopos valdyba ir nariai svečiams ir visų kuopų delegatams linkime ilgo ir gražaus gyvenimo. Taip pat tariame ačiu musų kuopos nariams, kurie prisidėjo savo darbu: Mrs. A. Kricks ir visoms panėlėms, kurios aprupino žengeliais, ir Lietuvių Piliečių Klubo visai vadovybei, kuri suteikė progą mums tą visą dalyką įvykdyti.

Kiti Įvykiai Eastone

Musų kuopos vice pirmininkas Mr. ir Mrs. Povilas Klovas, tik ką spėjo užauginti savo dvynukus ir jau atidavė Dėdės Samo karinei tarnybai. Tėveliai neliudėkit, nes jie sugrįž pas jus.

Kiti ilgamečiai musų kuopos nariai Mr. ir Mrs. Jonas Katinis, jų sunus Jonas C. Katinis, lietuvis graborius, buvęs musų kuopos narys, kuris patarnauja mums lietuviams visuose reikaluose, dabar jis nori gauti nominaciją koronero vietai. Aš manau, kad mes lietuviai, gyvenanti Northampton County, duosim Jonui pagalbos ranką, kad jis pasiektų savo tikslą. Nominacijos įvyks liepos mėnesį. Mes remdami savo tautiečius, platiname lietuvybę amerikonų tarpe.

Alfred Kaziunas.

Pranešimas Dešimto Apskričio Kuopoms

SLA dešimtas apskritys ruošia vasarinį parengimą-pikniką Kenosha Alford Parke No. 1, birželio 24 dieną. Laikas potogus, vieta graži, rengėjai sumanus. Lieka tik viena išeitis — ruoštis skaitlingai dalyvauti. Kaip miela ir linksma vasaros laike drauge suvažiavus iš visos apylinkės su pažįstamais pabuvoti.

Šiuomi prašau visų apskričio kuopų dėti visas pastangas, kad sukvietus lietuvius į šios vasaros parengimą.

Vieta randasi Kenosha šiaurės miesto dalyje, tik trys blokai nuo Katrinos ligoninės į rytus prie Highway 42 ir Michigano ežero antkrantės žaliame miškelyje.

M. Kasparaitis,
SLA 10 apskričio sekr.

Lietuviai biznieriai garsinkitės Susivienijimo organe Tėvynėje, nes ji plačiai skaitomas laikraštis, tad joje garsintis apsimoka kiekvienam biznieriui.

Sveikatos Skyrius

Šį skyrių, pašvęstą Susivienijimo Lietuvių Amerikoje narių sveikatos reikalams, redaguoja DR. S. BIEŽIS, vyriausias SLA daktaras-kvotėjas, bendradarbiaujant SLA Sveikatos Komisijos nariams ir kitiems lietuvių gydytojams bei sveikatos žinovams.

Rašo DR. S. BIEŽIS

Cukrinė Liga

Svarba Tinkamo Gydymo

Ligonis gali tikėtis gerų pasekmių tik tada, kada pats gydymas esti pritaikintas sulig ligos ir jos eigos. Tulos ligos pasekmingai išgydomos chirurginėmis operacijomis, kitos — pritaikintais vaistais, dar kitos — atitinkamu maistu, poilsiu bei įvairiomis elektrikinėmis priemonėmis. Žodžiu sakant, viena metoda ar vienu budu universalių pasekmių negalima tikėtis ir bent iki šiol niekas to dar nepajėgė padaryti. Taip kaip laivu neplauksi per kalnus, arba automobilium nepervažiuosi plačią jurą. Šie principiniai dėsniai nėra pakeičiami. Ir jų butinai reikia laikytis del geriausių galimų pasekmių.

Cukrinė liga yra viena iš tų, kurią galima sukontroliuoti tik pritaikintu maistu ir kada reikia išmirškimu insulino, kurį jau pirmiau minėjome. Kitokio gydymo bei kitokio apsisaugojimo nuo komplikacijų iki šiol medicinos mokslas dar nežino. Šią taisyklę kiekvienas sergąs cukrine liga privalo aiškiai suprasti ir kasdien vykdyti per visą savo amžių. Tai yra didelė užduotis ir kartais netaip lengva ją išpildyti, tačiau šiandien nėra kitokios išeities. Reikia daryti kas galima geriausia prie esamų aplinkybių.

Asmuo sergąs cukrine liga privalo šiuo žvilgsniu buti ganėtinai inteligentiškas, apdairus ir kasdien sengėti savo ligos progresą, jei jis nori išvengti rimtų komplikacijų bei gerokai prailginti savo amžių. Tai butina taisyklė, kurios niekas negali pakeisti nepažeisdamas savo sveikatos. Juo greičiau ir daugiau apie tai ligonis žinos ir sau pilnai išsiaiškins, tuo jo ateitis bus laimingesnė. Jei, kartais, kuris ligonis mano galėsiąs geriau padaryti, tai tik jis sau blogo velija, kurio neišvengiamai sulauka.

Šiuomi noriu dar sykį pabrėžti, kad cukrinės ligos eiga keičiasi kartas nuo karto. Kartais ji sulėtėja lig kad visiškai baigtusi, o praėjus tulam laikui ji vėl įsivyrauja visu smarkumu. Pastarajame atstikime reikia griebtis griežtų priemonių, kad jos besiplėtojimą sulaikyti. Nebent tai esti padaroma į palyginamai trumpą laiką, neretai įvyksta tragiškų atsitikimų. Kas blogiausia su šia liga, kad ligonis ilgainiui nenujaučia savo ligos tikrosios padėties ir todel jis nežino kas ištikrųjų ir kaip jo liga progresuoja. Vienok tą visą galima tiksliai nustatyti tinkamu egzaminavimu, kurio be gydytojo pagalbos negalima atlikti. Tai čia ir pareina, kad tokis ligonis visuomet turi palaikyti glaudų ryšį su savo gydytoju, kuris visuomet tiksliai patarnaus ir teiks reikiamus patarimus. Be tokio bendradarbiavimo ligonis dažnai ima didelę atsakomybę ir riziką savo sveikatos sanskaiton.

(Užbaiga bus)

Union City, Conn.

Mirė Magdė Bekerienė, SLA 20 Kuopos Narė

MAGDĖ BEKERIENĖ

Šių metų kovo 13 dieną mirė Magdė Bekerienė, Susivienijimo 20 kuopos narė, gyvenanti daug metų Union City, Conn., kuri visų vietos gyventojų buvo mylima ir gerbiama. Velionę mirtis patiko netikėtai, ji savo namuose eidamas laiptais į sklepą paslydo ir del tos priežasties išsiskyrė iš gyvųjų tarpo ant visados.

Į Jungtines Amerikos Valstybes velionė Bekerienė atvyko prieš 60 metų ir pastoviai apsigyveno Union City, įsigijo savo gražius namus ir juose iki mirčiai gyveno. Ji buvo duktė Mykolo ir Onos (Navickaitės) Jankauskų. Buvo ištekėjusi už Prano Bekerio ir visą laiką gražiai sugyveno ir išaugino pavyzdingą šeimą, bet jos vyras Pranas mirė 1950 metų liepos mėnesį ir nuo to laiko velionė našlavo.

Dideliame nuliudime velionė Bekerienė paliko tris dukteris ir vieną sunų, kuris gyvena Cleveland, Ohio, taipgi paliko kelis anukus, seserį Josefiną Baltrush Milton, Mass. ir daug giminių ir draugų.

Velionė nuoširdžiai dirbo Susivienijimo 20 kuopoje eidama sekretoriaus pareigas apie 50 metų, taipgi priklausė Lietuvių Dukterų Draugijoje apie 20 metų. Ji pergyveno daug visokių įvykių ir buvo pavyzdinga šeimininkė ir nuoširdi šeimos auklėtoja, kokių labai mažai yra, tad jai mirus, visa šeima liudi netekus nuoširdžios motinos, o draugai liudi netekę geros draugės ir pavyzdingos lietuvės.

Lai Tau, pavyzdinga motina, mylimoji drauge, buna lengva ilsėtis šaltoje Dėdės Samo žemelėje.

Kaimynas.

Baltimore, Md.

Pranešimas SLA 64 Kuopos Visiems Nariams

Pranešu SLA 64 kuopos nariams, kad sekantis kuopos susirinkimas įvyks penktadienį, birželio mėn. 1 dieną, 7:30 valandą vakare, Lietuvių Salėje, 851 Hollins Street.

Paskui per du mėnesius — liepos ir rugpiučio susirinkimų nebus. Taigi nepamirškite ateiti į šį susirinkimą ir užsimokėti savo duokles, kad neliktumet skolingi ir nebutumet suspenduoti. Jeigu kurį ištiktų tokia nelaimė, tai nekaltinkit valdybos, kad jums nebuvo pranešta.

Po vakacijų pirmas kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo-september 7 dieną, toje pačioje vietoje ir tuo pačiu laiku.

P. P. Jaras,
SLA 64 kuopos pirm.

Ansonia, Conn.

Paskutinis Pakvietimas į Metinį Bankietą

Jau SLA 66 kuopos korespondentė per Tėvynę pranešė, kad ši kuopa rengia metinį didelį bankietą, kuris įvyks sekmadienį, gegužės mėn. 20 dieną, Lietuvių Šv. Antano parapijos salėje, ant 5-th St. Pradžia 6 valandą vakare.

Rengėjai pranešė, kad jau turi daug bilietų išplatinę, ne tik vietoje, bet ir Waterbury, New Havene ir kitur, tad turėsime daug svečių ir iš kitų miestų. Atsižvelgiant į dabartinį brangumą, bilietas į bankietą labai žemas, tik $2.00, o vėliau į šokius tik 50 centų.

Šios kuopos metiniai bankietai visuomet buna labai linksmi, nes svečiai buna gerai pavaišinami, tai ir šį kartą rengėjai ruošiasi visus maloniai priimti. Tai dar paskutinį kartą visus kviečiam — kaip vietinius, taip ir iš kitų miestų dalyvauti musų metinėje pramogoje ir praleisti su mumis linksmai laiką. Pageidaujama bilietą įsigyti pirmiau, bet kurie negalės to padaryti, tiems bus keli bilietai palaikoma del specialių svečių.

Rengėjai.

Akron, Ohio

Pranešimas Visiems Vietiniams Lietuviams

Pranešame visiems vietiniams ir apylinkėse gyvenantiems lietuviams, kad SLA 354 kuopa rengia pikniką šių metų birželio 3 dieną visiems patogioje vietoje, pas ponią Verskienę, 956 W. South St., netoli nuo East Avenue.

Malonėkite visi SLA 354 kuopos nariai atsilankyti, taipgi pakalbinkite ir savo draugus dalyvauti piknike. Komisija deda visas pastangas, kad piknikas butų surengtas gerai ir atsilankiusi publika butų patenkinta.

Taigi dar kartą kviečiame visus į pikniką atvykti ir tyrame ore laiką praleisti drauge su Susivienijimo 354 kuopos nariais. Lauksime visų atvykstant, iki pasimatymo piknike.

Rengimo Komisija.

Aliquippa, Pa.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 247 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadien., gegužės 27 dieną, 6 valandą vakare, pas draugus Einikius, 1501 Green St., Aliquippa, Pa.

Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti susirinkime ir aptarti svarbius reikalus. Taigi nevėluokite ir pribukite laiku. Kurie esate skolingi, už kelis mėnesius, prašomi užsimokėti.

J. Plečkaitis,
SLA 247 kuopos sekr.

Luzerne, Pa.

SLA Kuopos Susirinkimas

SLA 67 kuopos susirinkimas įvyks birželio mėn. 3 dieną, sekmadienį, priprastoje vietoje ir priprastu laiku, 1:30 valandą po pietų. Malonėkite visi draugai ir draugės dalyvauti susirinkime. Ateidami nepamirškite atsivesti savo draugus ir pažįstamus prirašyti prie SLA 67 kuopos. Užsimokėkite mėnesines duokles, kad neliktumet suspenduoti, o vėliau išbraukti iš Susivienijimo.

P. Dudes.

LIETUVIAI GYDYTOJAI IR INŽINIERIAI AMERIKOJ

Keletas Palyginimų

Rašo DR. V. TERCIJONAS

(Užbaiga)

Darbo galimybės Amerikoj abiem profesijom, tiek inžinieriams tiek gydytojams yra labai plačios. Jeigu prancuzas Descartes pasakė "cogito ergo sum" — "aš galvoju, taigi aš esu", tai amerikonas tikrai gali tarti "aš dirbu — taigi aš gyvenu", nes darbas čia yra kaipo gero pragyvenimo šaltinis. Tiesa, kai kurie tremtiniai gydytojai, inžinieriai atvyko čia tokiam amžiuje, kada amerikonai jau yra padarę sutaupų senatvei ir sunkiai dirbti jiem nėra reikalo. Vienok ir vyresnio amžiaus tremtiniai gydytojai virš 65 ir net virš 70 metų, jeigu jie yra darbingi ir sveikata jiems leidžia, gavo darbo ligoninėse ir patys sau uždirbo lėšas pragyvenimui. Bet ir amerikonai gydytojai darbo nevengia, nors jie turi sutaupų, iš kurių galėtų gyventi: lankydamas mano įstaigos ligonius provincijoj, buvau sustojęs nakvynei vienam miestely, kur iš kelių praktikuojančių gydytojų vienas buvo 88 metų amžiaus; jis priiminėja ligonius pas save namuose ir lanko pacijentus jų namuose pats vairuodamas mašiną. Tai yra retas darbingumo pavizdys tokiam amžiuj, bet ir lietuvių gydytojų tarpe turim vieną profesorių 75 metų neseniai atvažiavusį į šį kraštą, kurs po trumpo poilsio gavo darbą vienoj New Yorko ligoninėj. Tremties gyvenimas darbingą amžių ir čia pavarė pirmyn dešimčia metų. Galiu paminėti keletą pavardžių gerai žinomų Lietuvoj profesorių ir prityrusių gydytojų, kaip prof. V. Tumėnienė, prof. Gudavičius, Dr. A. Garmus, kurie čia vyresniam amžiuj surado darbo savo profesijoj. Žinoma, tai nėra darbas ir atlyginimas pilnai pagal jų specialybę, nes jie neturi teisės praktikai, nors ją galėtų gauti "by endorsement", t. y. be egzaminų; vienok jie čia turi geresnes pragyvenimo sąlygas kaip tremty Vokietijoj, nors prastesnes kaip Lietuvoj, kurią apleisdami 1944 metais visko nustojo. Vienok Amerika duoda plačias darbo galimybes jauno amžiaus žmonėms, bet fizinio darbo atstovai ir tarnautojai labiau vertinami jaunesnio iki 50 ir 55 metų, kada jau gali išeiti pensijon, tik inteligentinės profesijos kaip gydytojai arba inžinieriai del jų prityrimo dar gali tarnauti 10 arba 15 metų viršaus.

Psichiatrinėse ligoninėse, kurias išlaiko valstybė, sulaukę 70 metų turi eiti pensijon arba pasitraukti tik kai kurios valstybės, kaip Kentucky, matosi, del gydytojų stokos, leidžia tarnauti gydytojams virš 70 metų. Prie lygių sąlygų — ceteris paribus, čia Amerikoj jaunesnio amžiaus gydytojas tarnyboj turi pirmenybę prieš savo senesnį kolegą, tai yra šio krašto ypatybė, proteguoti jaunų žmonių veržlumą ir aktyvumą.

Padarius palyginimą šių dviejų profesijų, reikia daryti tokios išvados. Lietuvių inžinierių Amerikoj yra bent dvigubai daugiau kaip gydytojų; jie lengvai gauna darbą pagal savo profesiją su geru atlyginimu. Lietuviai inžinieriai gerai užsirekomendavo savo organizuotumu ir sugebėjimu greitai prisitaikyti prie šio krašto sąlygų, kurios čia jiems gal palankesnės kaip Lietuvoj kur pramonė buvo palyginant silpna.

Lietuvių gydytojų daugumą apie 5/6 neturi leidimų praktikai, jie nėra pilnateisiai palyginus su amerikonais gydytojais ir daugelio jų pajamos tik iš tarnybų yra žemiau vidutinių.

Lietuvis gydytojas pakol kas turi gyventi viltim, kad įgijęs praktikos teises ateity, jis galės pagerint savo padėtį; dabar jis turi ne lengvą darbą ligoninėj ir be to sykiu reikia mokytis — ruoštis prie egzaminų. Jaunesnio amžiaus žmonėms tos kliutys yra lengviau nugalimos ir jie pamažu prasimuš kelią į normalų darbą (privačią praktiką) ir gyvenimo sąlygas kiekvieno Amerikono gydytojo.

Pasiektas gerbuvis — aukštesnis gyvenimo standartas lygis šiam krašte kaip Lietuvoj, tiek gydytojams tiek inžinieriams gali sudaryt ateity kliutį grįžti į Lietuvą, kada atsiras tokia galimybė. Daug kas gali nepanorėt skirtis su šio didelio krašto gerbuviu ir važiuot į sunaikintą mažą kraštą kur nėra užtikrinto ramaus rytojaus.

Inžinierių pavizdys turėtų paskatint gydytojus steigti savo draugijas, o paskui Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungą, kurios ugdytų jų solidarumą ir kolektyvinį pajėgumą, taipogi ir tautinį darbą.

Bukime Kantrūs

Jau daugiau, kaip ketvirtis šimtmečio pavergtos tautos kovoja prieš nekenčiamą jungą bolešvizmo diktaturos. Ši kova iki šiol lieka be pasekmių, nes neturi tinkamų vadų, kurie galėtų sujungti išskirstytas jėgas ir neturi bendrojo centro už Rusijos ribų.

Laukimas, kad bolševizmas pasikeis, tik tuščia viltis, nes žvėriška prigimtis negali pasikeisti. Provokacija ir šuvis iš užkampio, kurį vartoja žmonės-žvėrys, yra bolševikų ginklas. Jau tukstančiai žuvo kovoj už laisvę ir jei iki šiol pergalė neįvyko, nereikia nusiminti ir nuleisti rankų. Suardymas materialinio gerbuvio, sunki buklė pavergtų tautų, augantis nepatenkinimas okupuotų kraštų ir kova už savo nacionalinę nepriklausomybę garantuoja ateity žlugimą bolševizmo. Ateis diena, kuomet Amerika mes laukimo stebėjimą ir nusileidimo politiką ir pradės ginti savo interesus, tuomet ir lietuvių tautai išmuš valanda pakelti savo balsą ir išsinerti iš nacionalinės katastrofos, į kurią esame patekę.

Lietuva neišsižadės savo dvasinės kulturos, meilės ir pasišventimo tėvynei, net po priespauda bolševizmo. Ateis diena, kuomet falšiva, velniška tėvelio saulė nugrims į pragarą, o mums vėl užtekės Lietuvos saulutė.

Ir šviesa, ir tiesa,
Mūs žingsnius telydi.

Sofija Ambrazevičienė.

Elzbietos Kardelienės Dvidešimt Metų Scenos Veikla

Gyvenimo ir Meno Darbo Bruožai

Elzbieta Kardelienė
Rossini operoje
"Sevilijos kirpėjas",
Rozinos ralėje.

Šiomis dienomis Elzbieta Kardelienė, viena iš musų įžymiųjų ir mylimųjų dainininkių, švęs savo scenos dvidešimt metų veiklos sukaktį. Kadangi sukaktuvės iš dalies yra tam, kad butų galima peržvelgti švenčiamojo laikotarpio veiklą, tai šia proga ir noriu keliais bruožais pavaizduoti šios meno srityje daug nusipelniusios lietuvaitės gyvenimą.

Elzbieta Kardelienė gimė Kaukaze. Jos tėvas Jonas Raciborskas buvo kilęs iš Bilaišių kaimo, Rokiškio apskrities. Išėjęs iš kariuomenės, jis vedė to paties kaimo mergaitę Marijoną Dubinskaitę, su kuria sukurė lietuvišką šeimą. Tėvas buvo netiktai susipratęs lietuvis, bet ir susipratęs darbo žmogus. Jis aktingai dalyvavo 1905-07 metų revoliuciniame sąjudyje.

Elzbietos motina idealizavo savo tėvynę Lietuvą. Nuo pat mažųjų dienų ji prisiklausė motinos pasakojimų apie Lietuvą. "Tai buvo tartum pasakos apie sraunias upes, kristalinius ežerus, ošiančias girias, margus rutų darželius, apie mielus Lietuvos žmones, jų vaišingumą, jų budo gerumą", pasakojo Elzbieta Kardelienė. Ji svajojo apie Lietuvą, kuri vaizdavos jai kaipo laimės šalis.

Augdama lankė vidurinę Piatigorsko mokyklą, giedojo bažnytiniame chore. Nuo pat mažens turėjo patraukimą scenai ir, budama mokykloje, kombinuodavo ir su kitais vaikais vaidindavo veikalus. Budavo tokių "baisių" vaidinimų — su prisikėlimu iš numirusių, pasirodymu dvasių— kad išgąsdydavo lygiai "žmones" ir "aktorius" taip, kad ir pati Elzytė vėliau bijodavo įžengti į "teatrą"...

Raciborskų šeimą sutiko nelaimė. Mirė šeimos maitintojas tėvas. Buvo sunkios dienos našlei su mažais vaikais. Motina nutarė grįžti į tėviškę, į vaikų svajojamą Lietuvą. Bet ir čia, be žemės, be namo, nebuvo kas veikti. Praėjus kokiam laikui dėdė pakvietė Elzytę į Petrogradą ir įstatė į Candero institutą dirbti ir mokytis. Sunkios buvo ten sąlygos jaunutei mergaitei. Vieną paguodą ji turėjo, butent, lankyti Vaičkaus rengiamus vaidinimus, klausytis Sasnausko koncertų. O dar retkarčiais nueidavo ir į Marijos teatrą, kur matydavo operas su Šaliapinu, Kipru Petrausku ir kitom garsenybėm. Scena žavėjo ją, bet svajoti apie ją negalėjo. Ji buvo pasiruošusi kitai specialybei: baigusi Canderio institutą ji ten pasiliko kaipo pratinio masažo lektorė.

Bet štai gyvenimo kelias ir vėl pasikeitė. Revoliucija ir badas Petrapily privertė skubiai bėgti, ir Elzbieta Raciborskaitė grįžo Lietuvon. Netrukus Bilaišiuose ji pradėjo organizuoti vaidinimus, chorą. Kiek vėliau persikėlė į Zarasus dirbti apskrities ligoninėje.

Čia ji dalyvavo J. Kardelio vedamuose choruose ir giedojo jo vedamame bažnytiniame chore. Ji dalyvavo "Akstino" draugijos teatre ir pirmą kartą Miko Petrausko operetėje "Consilium Facultatis". Su J. Kardeliu, kuris pastebėjo jos balso duomenis, ji paruošė pirmuosius solo numerius, su kuriais debiutavo "Akstino" scenoje.

Šiame laikotarpyje pasirodo kad mokytojas ir mokinė pažino, jog ne vien menui meilė rado žavingai harmoningą akordą jųdviejų darbe, bet ir jų širdyse. Ir štai mokinė Elzbieta Raciborskaitė išteka už mokytojo Jono Kardelio. Rodosi, šiomis dienomis juodu švenčia trisdešimt metų savo gražaus ir tikrai pavyzdingo vedybinio gyvenimo sukaktį. Daug laimingų metų jiems ir ateityje.

Elzbieta Kardelienė, turėdama didelę meilę ir prisirišimą prie meno, nepasitenkino buti tiktai mėgėja. Ji troško valintis, tobulėti. Ir todel metė viską ir išvyko Kaunan mokytis. Autoritetams pripažinus, kad ji turi labai gražų, vertingą balsą, jai buvo patarta stoti konservatorijon. Nutarta ir padaryta. Mokosi ji Lietuvos Valstybinėj Konservatorijoj aštuonerius metus, baigdama visą kursą ir operos klasę. Jos dainos profesorė buvo Vl. Grigaitienė, operos klasėje — Tallat Kelpša, P. Oleka, A. Sutkus ir kiti. Vėliau, jau budama operoj, ji trejus metus iš eilės vyko į Romą ir ten specializavosi Romos Konservatorijoje pas žymiąją profesorę Ghibaudo.

Prieš dvidešimt metų atėjo toji laukiama diena. Elzbieta Kardelienė tapo Lietuvos Valstybės Operos solistė, laimėjusi tą vietą 1930 metų konkurse, kuriame dainavo Violetta "Traviatoje". Padarius pirmuosius sėkmingus žingsnius, jos pasirodymai operoj buvo gausingi ir laukiami.

Per keturiolika metų ji buvo vienintelė kolaratura Lietuvos Valstybinėj Operoj, tad ant jos pečių užgulė visas kolaraturinis repertuaras. Bet Violettos rolė "Traviatoj" turbut buvo jos mėgiamiausia nes šią ji dainavo apie 75 kartus. Sekamoji, kurioj per 50 kartų dainavo, buvo Rozina operoj "Sevilijos Kirpėjas". Paskui sekė operos "Žydė" (Eudokiją), "Fra Diavolo" (Cerliną), "Lakme" (Lakmę), "Car Sultan" (Gulbę), "Hofmano Pasakos" (Lėlė), "Rigoletto" (Džildą), "Marta" (Martą), "Manon" (Manomą), "Mignon" (Filiną), "Romeo ir Julija) (Juliją), "Figaro Vestuvės" (Siuzaną), "Bohemą" (Miuzetą), "Gražiną", "Hugenotai", "Luiza", "Pikų Dama", "Parduotoji Nuotaka", "Čigonų Baronas", "Perikola" ir kitos. Šių operų ji turėjo apie 500 spektaklių. Kitą tiek ji turėjo koncertų. Dainavo su žymiais prancuzų, vokiečių ir italų dirigentais. Be to, ji gastroliavo netik po visą Lietuvą, bet valstybės komandiruota dainavo Rygoje, Taline, Romoj, Kaukaze ir kitur.

Budama tremtyje Elzbieta Kardelienė nenustojo savo profesijoj dirbus. Ji buvo viena iš aktingųjų organizatorių Lietuvių Tremtinių Operos. Ji ir ten dainavo Roziną "Sevilijos Kirpėjas" operoj 13 kartų. Be to, ji turėjo apie šimtą koncertų įvairiuose Vokietijos miestuose. Buvo priimta į valstybės operą Freiburge dainuoti "Traviatos" spektaklyje, bet po to sekė teatrų uždarymas ir jai neteko dainuoti. Vėliau, po karo, tas pats teatras vėl ją kvietė, bet ji pasiliko dalyvauti Lietuvių Tremtinių Operos kurime ir į vokiečių operą nėjo.

Daug ji yra dainavusi jaunimui, todel Vytauto Didžiojo Universiteto Choras yra ją išrinkęs Garbės nare drauge su Vl. Grigaitiene, V. Jonuškaite ir K. Petrausku.

Rodos, prieš pustrečių metų gerbiamieji Jonas ir Elzbieta Kardeliai atvyko Kanadon. Čia ponia Kardelienė tuojau pradėjo dainuoti koncertuose (dainavo įvairiomis progomis apie šimtą kartų). Koncertavo ji Toronte, Montrealy, Winnipege, Norandoj ir kitur.

Mes, chicagiečiai, irgi turėjom malonumo susipažinti su malonia Elzbieta Kardeliene ir gėrėtis jos turtingu talentu, tobula mokykla ir rafinuotu dainavimu. Klausydami jos dainavimo "Naujienų" koncerte, mes ypač gėrėjomės jos interpretaciniu gabumu, atliekant tiek liaudies dainas, tiek operos arijas bei įvairių kompozitorių kurinius. Chicagiečiai mielai prisimena Elzbietą Kardelienę, ir ji visuomet bus musų laukiama viešnia ir artistė dainininkė.

Švęsdama dvidešimt metų scenos darbo sukaktį, Elzbieta Kardelienė turi gausybę brangių atsiminimų... Savo dainomis E. Kardelienė puošė tukstančius operos spektaklių ir koncertų Lietuvoje ir kulturingai garsino lietuvių vardą svetur dainuodama.

Šia sukakties proga nuoširdžiai sveikinu Elzbietą Kardelienę, linkėdama, kad jos skaistus soprano balsas ir jautriai interpretuojamos dainos dar ilgus metus žavingai skambėtų. Dar toliau, linkiu, kad jai pasisektų visam pas ją besimokinančiam jaunimui įkvėpti tokį jau įvertinimą ir meilę lietuvių dainai, kokį ji pati turi.

Nora Gugienė.

Maskoliai Naikina Lietuvos Turtą

Iš Berlyno pranešama, kad vokiečių sluogsniuose, turinčiuose artimų ryšių su okupaciniu režimu, gauta žinių apie Lietuvos miškų kirtimo planą. Planas apima daugiausiai pietinę Lietuvą ir darbams mobilizuojami 16-50 metų vyrai, ir moterys ligi 40 metų. Darbo mobilizacijai sunaudota "rajonų" kompartijos paskyrimų proga. Praktikoje, darbininkai imami iš laisvų ukių; žiemos metu imami darbininkai ir iš kolchozų.

Darbininkai gabenami darbams į gretimus ir tolimesnius „rajonus". Darbo normą atlikus, jiems leidžiama grįžti į savo gyvenamas vietas. Betgi darbo metu — darbininkai gauna paragauti Sibiro dvasios; visi sugrupuoti į "brigadas", dirba griežto drausmingumo sąlygose, kiekvienam nustatyta darbo "norma" ir veikia kelios maisto kategorijos. Darbininkai gyvena iš šakų pasistatytose palapinėse.

Maistas skirstomas pagal "katilus" — Pirmas Katilas, Antras Katilas, Trečias Katilas, atsižvelgiant į atidirbtą normą. Kas "normos" neatidirba, gauna tik 200 gramų duonos per parą. Atlikęs narmą, gauna 600 gramų. Vadinami "udarnikai-stachanovcai", atidirbę virš normos, gauna 1 kilogramą duonos, sriubos su žuvim, ir gali pirktis machorkos, alyvos, bulvių ir tt.

Miško darbams sudaryta 12,000 "brigadų". Taigi, vergiškiems darbams suvaryta tarp 200,000 ir 260,000 lietuvių. Kai kurios "brigados" išgabentos netgi už Lietuvos sienų.

Pastebėta, kad daugiausia Lietuvos miško medžiagos siunčiama į Ukrainos anglies ir geležies "rudnikus", kasyklas. Apie 10 milijonų "špalų", t. y. rąstų geleginkelio bėgiams patiesti, įsakyta pagaminti Minsko trestui. Dalis rąstų nuplukdoma Nemunu ir pakraunama į laivus, kurie vyksta į Leningradą, karišką ji uostą Paldiski ir kitur Estijon. Dalis rąstų nuplukdyta kanalais . Piną, Bugą, Dnieprą ir kitas upes.

Dalis miško medžiagos atvežta į Šventosios uostą, kur pradėti dideli statybos darbai ir tiesiama nauja geležinkelio šaka.

ALIC.

Kelios valstybės jau pirmiau buvo pareiškusios, kad ištrauks savo vyrus iš Korėjos, jei karas bus išplėstas į Kiniją. Dabar tokį pareiškimą padarė Pietų Afrika Jungtinėms Tautoms, kad ir ji atšauks savo vyrus, jei karas bus plečiamas į Korėją.

PRISIMINKIME SAVO PIONIERIUS

Gegužės 30 d. minėdami karuose žuvusius kareivius, kurie kovojo už šią šalį, privalome prisiminti, kad mes, lietuviai, turime dar ir kitus kareivius, kurie kovojo už lietuvybę, už lietuvių tautybę, už lietuvių garbę, ir lietuvių vardo iškėlimą svetimųjų akivaizdoje. Jų vieni tam tikslui dirbo Lietuvoje, kiti atsikėlę išeivijon, čia skynė erškėtynus savo tautiečių ateičiai, džiovino tamsybės pelkes ir tiesė pamatus lietuvių susipratimui, savęs pažinimui ir apsišvietimui, kad susipratę jie glaustusi į didesnius savo burelius ir auklėtų sau šviesesnę ateitį. O tai buvo darbas sunkus ir skaudus, nes reikėjo eikvoti savo jėgas užsibrėžtam tikslui, ir tuom patim sykiu kovoti savo tautiečių tamsumą. Ne bereikalo kun. A. Burba viešai skundėsi:

...kaipgi toli, labai toli
Šiandien nuo tėvynės,
Vargstu, kenčiu nuo savųjų,
Iš naujos gadynės...

(XXVIII)

Tai buvo musų tautos pionieriai, kurie savo spėkas ir pasiryžimą aukavo savo tautos ateičiai, ir jiems pasidėkavojant, musų tauta ir tautiškas susipratimas nors lėtai, bet be pertraukos vis didėjo ir bujojo. Dabar jų tarpe gyvųjų jau nėra, jie iškeliavę ten, iš kur niekas nesugryžta. Vieni jų baigė savo gyvenimą tėvynėje, kiti ištrėmimuose, dargi apstus burelis jų atvyko į šią šalį ir čia ilsisi šios šalies žemelėje. Negalint visus juos suminėti vardais, ir jų darbus atskirai įvertinti, prisiminsime bent tuos, kurie išeivijoj ilsisi amžinybėje:

1. Dr. Jonas Šliupas, vienas iš pirmųjų, kuris išeivijoj ėmėsi džiovinti lietuvių tamsumo pelkes; čia ilgai vargęs ir veikęs, iškeliavo ir apsigyveno Lietuvoj, tačiau sunatvės sulaukęs, tragiško Lietuvos likimo buvo priverstas bėgti svetimon šalin ir kelionėje mirė, Vokietijoj, bet jo palaikų dulkės yra palaidotos lietuvių kapuose, Chicagoje.

2. Kun. Aleksandra Burba, dar Lietuvoj gyvendamas, nuo pat jaunystės vedė kovą su lietuvybei svetimais gaivalais, gindamas lietuvių vardą ir teises, užką buvo persekiojamas ir net kalinamas, o atvykęs į šią šalį ir radęs Šliupo jau pradėtą veiklą, stojo greta jo ir ne atsižvelgdamas į nuomonių skirtumą, su juom plėtė lietuvybės ugdymą; privargęs ir lietuvybės dirvoje pravaręs žymią vagą, baigė gyvenimą ir palaidotas Plymouth'o lietuvių kapuose.

3. Juozas Paukštis, tai artimiausias ir energiškiausias Burbos ir Šliupo talkininkas, lietuvybės dirvoje; jam teko daug nukentėti sveikatos ir turto atžvilgiu, tačiau niekas jį iš tautybės dirvos darbymečio trauktis neprivertė, iki mirties. Palaidotas jis Plymouth'o lietuvių kapuose.

4. Juozas Adomaitis-Šernas, kuris kovodamas išeivijos lietuvių tamsumą ir gindamas lietuvių tautos vardą, pirmutinis ir vienatinis literatas, kuris iškėlė apšvietos žibintuvą, davęs "kruvą" lietuviškų knygų moksliško turinio; tos knygos išeivijos lietuviams davė daug daugiau naudos negu tuliems musiškių gali duoti universitetai. Palaidotas jis Chicagos lietuvių kapuose.

5. Dr. Johanna Želvienė (vėliau Baltrušaitienė), tai pirmutinė ir vienatinė moteris išeivijoj gimus, kuri pirmesniuose lietuvybės darbymečiuose veikė bendrai su vyrais, ir kaipo inteligentė, savo inicjatyvomis labai daug prisidėjo tautybės ugdymui; palaidota nežinau kur, bet mirė ji Pittsburgh'e.

6. Antanas Smetona, pirmutinis ir paskutinis Lietuvos Respublikos prezidentas. Jo nuveikti lietuvybei darbai liko Lietuvoj, o jis pats valstybės tragedijos ištremtas, atvyko į šią šalį ir iš nuopuolio dar neatsigavęs, tragiškai mirė, ir palaidotas Cleveland'e.

7. Kompozitorius Antanas Vanagaitis, asmeniškai ne visiems išeivijos lietuviams pažystamas, bet savo darbais plačiai pagarsėjęs, o vardas jo visur žinomas. Jis savo dainomis, vaidinimais ir tikrai patriotiškais programais buvo tikru eleksiru, gaivinančiu išeivijos lietuvių gesusį upą. Savo patriotiškais darbais jis visur buvo pagarsėjęs kaipo tikras tėvynainis; palaidotas Chicagoj, Šv. Kazimiero kapuose.

8. Dr. Kazys Grinius, Lietuvos Respublikos 3 prezidentas. Nuo pat savo jaunystės Lietuvoj dirbęs tautybės gaivinimui darbus prie blogiausių aplinkybių, senatvės sulaukęs ir sveikatos paveiktas, valstybės tragiško likimo priverstas, vargingais keliais atvyko į šią šalį ir kiek vargęs, mirė ir palaidotas Chicagos lietuvių kapuose.

YRA IR DAUGIAU KITŲ PIONIERIŲ

Yra dar ilgos eilės ir kitų lietuvybės pionierių, savo darbais atsižymėjusių, bet visus juos suminėti nebus galima del kalbos ilgumo. Ypatingai rasime jų daugybę SLA istorijoj, kur sužymėti veikėjai, veikusieji lietuvybės ugdymui tos organizacijos rėmuose, kaip Damijonaitis, kun. Žebris, Strimaitis, Liubinas, Dėdynas, ir daugybė kitų.

TMD organizacijos istorija mums primena visą eilę kitų pionierių, kurie lietuvybę gaivino apsiginklavę savo tautos ir Tėvynės meile, kaip Paltanavičius, Kazakevičius, Astramskas, Ramanąuskas, Daukšys, Griešius, ir visa eilė kitų.

Visi jie, nuo anksčiau ar vėliau, ilsisi šios šalies šaltoje žemelėje, pilnai užsitarnavę musų prisiminimo. Todel juos dabar paminėkime bent bendru posakiu: **Amžiną Atsilsį Jiems!** O tie, kuriems teks lankyti kapus, sustokite ir prie tų pionierių amžinojo guolio, sustokite trumpai valandėlei, palenkite galvą ir, jei galite, ant kapo pasodykite žolynėlį, ir tuomi juos pagerbsite, kaip tai kulturiškiems žmonėms pritinka.

J—s.

Pittston, Pa.

Mirė Andrius Subačius, SLA 7 Kuopos Narys

Po ilgos, virš metų laiko ligos, kovo 24 d. mirė SLA 7 kp. narys Andrius Subačius.

Velionis į Ameriką atvyko 1910 m. iš Paulenkos, Kruonio parapijos, Trakų apskrities. Į SLA įsirašė 1919 metais.

Bedirbant kietos anglies kasyklose, dulkės sugadino jo plaučius ir didelės pastangos išsigydymui nepagelbėjo.

Velionis Andrius buvo ramaus budo, mėgo su visais taikiai sugyventi.

Kovo 27 d. su bažnytinėmis apeigomis šv. Kazimiero bažnyčioje, palaidotas parapijos kapuose.

Dideliame nuliudime paliko žmoną Marijoną, sunų Andrių, dukteris Eleną Mikelionienę ir Kotryną Žukienę ir 6 anukus.

Linkėtina jam ramaus poilsio, o jo atlikti geri darbai pasiliks musų ilgoje atmintyje.

A. Galinskas.

Amerikos Lietuvių Veikla

New York, N. Y.

ATŽYMĖS VIENŲ METŲ MIRTIES SUKAKTĮ

Birželio mėnesio 5 dieną sukaks vieni metai kai mirė Dr. Kazys Grinius, buvęs Lietuvos Respublikos prezidentas ir lietuvių tautos žadintojas. Tai reikšmingai sukakčiai atžymėti šių metų birželio 9 dieną ruošiama kuklus pobuvis New Yorker viešbutyje, 34-th Street ir 8-th Avenue, New Yorke.

Bus skaitomas referanas apibudinimui velionio Dr. Kazio Grinaus atliktų darbų, pasakytos momentui pritaikytos kalbos ir tt.

IŠ DRAUGIJŲ KONRENCIJOS

Praeitą sekmadienį, gegužės 13 dieną New Yorker viešbutyje įvyko New Yorko Tarybos sukviesta draugijų atstovų konferencija. Dalyvavo arti du šimtai atstovų nuo įvairių draugijų.

Pirmiausia Generalinis Konsulas Jonas Bndrys pasveikiko susirinkusius atstovus ir palinkėjo geriausios sekmės tuose darbuose, kuriems aptarti jie susirinko. Po to sekė referatai, kuriuos skaitė mok. Butkus, V. Sidzikauskas ir adv. Jurgėla. Referatus atstovai ir svečiai atydžiai išklausė.

Apkalbėjus konferencijai skirtus klausimus, ji baigėsi geroje nuotaikoje. **Rep.**

MOTERŲ VIENYBĖS PAVASARINIAI ŠOKIAI

Sekantį šeštadienį, gegužės mėn. 19 dieną įvyks Moterų Vienybės metiniai pavasariniai šokiai ir balius George Washington viešbutyje, Lexington Avenue ir 23 Street, New Yorke.

Moterų Vienybė visuomet suruošia gražius ir publiką patenkinančius pobuvius, tai reikia manyti, kad šis balius su šokiais bus gražus ir atsilankiusi publika bus patenkinta. Taigi mylintieji gražius pobuvius ir norintieji smagiai prie geros muzikos pasišokti, nepraleiskite šių pavasarinių šokių su balium ir visi dalyvaukite. **Aš Busiu.**

Brooklyn, N. Y.

GRAŽIAI PAVYKO LITERATUROS IR DAINOS VAKARAS

Antrasis literaturos ir dainos vakaras Brooklyne balandžio 29 d., kaip ir tikėtasi, pavyko pavyzdingai. Publikos buvo beveik sausakimša Piliečių Klubo salė. Už tai tenka pagirti šio vakoro rengėjus—Tautinės Sąjungos 1-mąjį skyrių.

Literaturinę vakaro dalį sudarė rašytojų Bražvilio — Viliaus Bražėno, Stepo Zobarskio ir Leonardo Žitkevičiaus pasirodymai. Kaip gabų jumoristą reikia vertinti Bražvilių, skaičiusį feljetoną apie "Viršaitišką sapną". Stepas Zobarskas skaitė ištrauką iš apysakos apie tremtinių nuotykius Austrijoje. Leonardas Žitkevičius, kaip ir visada, susilaukė labai gyvo susidomėjimo savo satyrine poezija.

Skoningai buvo parengta koncertinė vakaro dalis. Dainininkė Marija Nainytė-Dobužinskienė įrodė, kad ji yra viena iš pirmaeilių Brooklyno lietuvių dainininkių. Harmonijos Ansamblis, kaip ir paprastai, buvo šiltai klausytojų sutiktas. Violetos Tamkiutės-Pranskienės vadovaujamas ansamblis yra užsibrėžęs teisingą kryptį: pateikti kuo daugiau liaudies ir lietuviškųjų kompozitorių dainų. Aitvarų kvartetas, vad. A. Mrozinskui, su naujuoju bosu Jonu Remeza taip pat turėjo puikų pasisekimą.

Energingai vakarui vadovavo Juozas Valakas, supažindidamas su atskirais vakaro dalyviais. Iš viso yra sveika pateikti suglaustai, kaip šiuo kartu, žinių apie rašytojų bei dainininkų veiklą bei jų gyvenimo svarbesnius faktus. Prieš pradedant programą jausmingą kalbą pasakė Juozas Ginkus ir Jurgis Kiaunė.

Buvęs.

MĖNESINIO ŽURNALO KARIO KONCERTAS

Mėnesinis žurnalas KARYS rengia savo pirmą koncertą šių metų gegužės mėn. 20 dieną, Schwaben Hall, 474 Knickerborcker Avenue, Brooklyne. Pradžia 4 valandą po pietų. Bus įvairi ir turininga meninė programa, kurią išpildys solistė Juzė Augaitytė, Aleksas Vasiliauskas, Violetos Pranskienės vadovaujamas Harmonijos Ansamblis, A. Mrozinsko vedamas "Aitvarų" kvartetas ir aktoriai Albina Katiliutė ir Vitalis Žukauskas. Bus ir kitų įvairenybių publikos patenkinimui.

Programai užsibaigus, bus šokiai gerai orkestrai grojant.

Taigi vietiniai ir apylinkės lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti į šį pirmą buvusių Lietuvos karžygių leidžiamo žurnalo KARIO koncertą, linksmai laiką praleisti draugiškoje nuotaikoje ir smagiai pasišokti prieš vasarines atostogas. Rengėjai tikrina, kad šis parengimas bus tikrai gražus. **Koresp.**

Detroit, Mich.

Pirmoji Gegužinė

Lietuvių Dievaitis Patrimpas, pamojo ranka ir pievos, laukai ir girios sužaliavo, gėlės pražydo, žiedų kvapas pripildė orą. Miesto žmogus laukia sekmadienio, kad gavus progą pasigėrėti išaušusio pavasario gaivinančiu malonumu, rengias važiuoti pavasarį pasitikti. Bet kur? Geriausia proga, tai Tautinės Sandaros rengimam šį pavasarį pirmam piknike-gegužinėje, kuri įvyks sekmadienį, gegužės 27 dieną, Beechnut Darže, Middle Bill Road, netoli Ecorse Road.

Čia bus galima kartu pasinaudoti gamtos ir žmogaus teikiamais malonumais. Pradėkim pavasario sezoną linksmai, visi kartu. Lauksime visų Detroito lietuvių.

Rengimo Komisija.

So. Boston, Mass.

Gabijos Choras Vaidins Operetę Birutę

Šių metų gegužės mėn. 20 dieną antrą valandą po pietų, Souoth Boston High School Auditorijoje Gabijos Choras, vadovaujamas gabaus muziko Jono Dirvelio, pianu skambinant E. Bendoraitei, vaidins komp. Miko Petrausko parašytą operetę Birutę. Birutės rolę vaidins artistė iš Worcester, Mass., ponia B. Šimkienė.

Gabijos choras yra pilnai prisirengęs suvaidinti tą velionio komp. Miko Petrausko parašytą operetę. Mažai muziku įvertina Petrausko dainas, tik Gabija ir Chicagos Birutė, gal del to, kad tie du chorai asmeniškai pažino M. Petrauską ir jo muziką pamylėjo. Veikalas yra įspudingas, kostiumai gražus, Lietuvos Kunigaikštis Keistutis įsimyli į Palangos mergelę Birutę. Tai istorinis dalykas, vaidelyčių aukuras, pagonų kunigai, ir tas viskas primena musų senovės lietuvių karingumą.

Vietiniai ir apylinkėse gyvenanti lietuviai ir lietuvaitės kviečiami atsilankyti aukščiau paminėtą dieną ir vietą, ir pamatyti šią gražią operetę. Be operetės vaidinimo, Gabijos choras dar išpildys koncertinę programos dalį su p. Šimkiene. Taigi nei vienas nepraleiskite šios progos, nes tai bus paskutinis pavasarinis parengimas svetainėje.

S. Mockus.

Pittsburgh, Pa.

ALT Rengia Pavasarinį Pikniką

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinis skyrius rengia pavasarinį pikniką-gegužinę šių metų gegužės 27 dieną, Lietuvių Ukyje, Country Club, Wilaks, Pa.

Varginanti šalta žiema praėjo, gamta atsigauna, medžiai išsprogę žaliuoja, gėlės kvepiančios į laukus vilioja, tad visi ir traukime į laukus ir miškus.

Viršminėtoje gegužinėje-piknike gros visiems gerai žinoma Jono Vainausko orkestra, bus daugybė pamarginimų — sporto ir laimėjimų, pakankamai skanių gėrimų ir užkandžių, tai visi atsilankiusieji galėsite linksmai laiką praleisti, lietuviškas dainas dainuoti ir tt. Taipgi galėsite susipažinti vienas su kitu ir užmegsti atrimesnius ryšius su savo gerais draugais lietuviais.

Pasitaiko net taip, kad per keliolika metų nesimatę susitinka piknikuose ir kitokiuose parengimuose ir atnaujina pažintis, o tas bus dar lengviau padaryti šiame piknike, nes į tarybos piknikus suvažiuoja daug žmonių iš įvairių vietų.

Amerikos Lietuvių Tarybos pikniko rengimo komitetas nuoširdžiai kviečia Pittsburgbo ir apylinkės lietuvius ir lietuvaites, jaunus ir senus dalyvauti viršminėtame piknike-gegužinėje ir tyrame oro linksmai laiką praleisti žaliuojančių medžių ir gėlų tarpe.

Iki pasimatymo piknike.

E. K. Šiurmaitienė.

So. Boston, Mass.

RADIO ŽINIOS

Lietuvių Radio Korp. programa praneša, kad jos linksmas vasaros piknikas įvyks Maynarde, sekmadienį, liepos 15 dieną, o rudeninis "Piknikas Po Stogu" įvyks Brockton Fair Grounds sekmadienį, rugsėjo 23 dieną.

Prašome kitų organizacijų tomis dienomis nerengti piknikų, nes, kaip žinot, šie parengimai yra rengiami palaikymui radio programus oro bangomis. Ačiu.

Steponas ir Valentina Minkai.

Cambridge, Mass.

ALT Vakarienė-Pobuvis

ALT skyrius, norėdamas papildomai padidinti Lietuvos išlaisvinimo vajaus Cambridge kvotą, gegužės mėn. 20 dieną, 2 valandą po pietų, Amerikos Lietuvių Piliečių Klube, 323 Hain Street, Cambridge, ruošia puikią vakarienę-pobuvį. Bilietų kaina $2.00. Bus kalbos, dainos, muzika, žaidimai ir skanųs užkandžiai.

ALT skyrius kviečia visus Cambridge ir apylinkėje gyvenančius lietuvius skaitlingai dalyvauti. Savo dalyvavimu paremsite Lietuvos išlaisvinimo vajų ir sykiu malonioje nuotaikoje tarpe pažįstamų ir draugų gražiai praleisite laiką.

Tad iki pasimatymo minėtą dieną.

ALT Cambr. Skyrius.

PAGERBTAS DR. VYTAUTAS PAPROCKIS

Praeitą šeštadienį, gegužės 12 dieną, Winter Garden patalpose, L. I., N. Y., įvyko draugiško pobudžio pobuvis pagerbimui Dr. Vytauto Paprockio, buvusio Vytauto Didžiojo Universiteto Medicinos Fakulteto atistento ir išlaikiusio kvotimus New Yorko valstybėje.

Susirinko apie šimtas rinktinių samenų, Dr. Paprockio profesijos žmonių ir artimųjų bičiulių.

Susėdus prie stalų ir pasistiprinus užkandžiais ir gėrimais, Lietuvos Generalinio Konsulato atašė, Anicetas Simutis, pradėjo pobuviui skirtą programos dalį. Pirmiausia jis pasveikino susirinkusius ir paaiškino pobuvio tikslą, po to pakvietė visą eilę svečių ir viešnių pareikšti savo nuomones. Pirmas buvo pakviestas prof. Žilinskas, buvęs Dr. Paprockio mokytojas. Jis apibudino Dr. Paprockio gabumus studentu esant, o vėliau Medicinos Fakulteto asistentu. Antras kalbėjo Generalinis Konsulas Jonas Budrys. Jis pasveikino Dr. Paprockį, laimingai išlaikiusį kvotimus, taipgi priminė apie Lietuvos Medicinos Fakulteto gerą sutvarkymą ir palaikymą aukštame laipsnyje, už tai ir į Ameriką atvykusiems daktarams pavyksta išlaikyti kvotimus.

Po Konsulo kalbos buvo pakviesti pareikšti savo mintis sekanti: Prof. Gudauskas, Dr. Paulionis, Dr. Vencius, Tėvynės redaktorius M. L. Vasil, Moterų Vienybės pirmininkė Ona Valaitienė, p. Vastunas, Dr. Birutienė, p. Siliunienė, S. Gudas, p. Kantrimas ir Dr. Aldona Šliupaitė. Pastaroji, kaipo pobuvio rengimo komisijos narė, po gražios kalbos įteikė Dr. Paprockiui kuklią dovanėlę — daktarišką instrumentą sužinojimui kraujo veikimą.

Pabaigoje kalbėjo pats garbės svečias Dr. Vytautas Paprockis. Jis padėkojo visiems už atsilankymą, o pobuvio suruošimo komisijai už jo suruošimą jam pagerbti. Taipgi jis pareiškė, kad ne jis pirmas išlaikė kvotimus New Yorko valstybėje, pirm jo yra išlaikęs Dr. Savickas, Dr. Birutienė ir kt. Jis kalbėjo maloniai ir nuoširdžiai. Susirinkusieji Garbės Svečiui padėkojo už gražią kalbą gausiu delnų plojimu.

Buvo sudainuota ir pora dainų visiems pritariant. Pirmąjai vadovavo muz. Kačinauskas, o antrąjai "Ant kalno karklai siubavo", Generalinis Konsulas Jonas Budrys. Pasirodo, kad Gen. Konsulas Budrys yra ne tik geras diplomatas, bet neblogas ir dirigentas.

Programą sumaniai ir gyvai vedė p. Anicetas Simutis. Matyti, kad jis tokių pobuvių programoms vesti yra prityręs žmogus.

Programai užsibaigus, jis pakvietė p. Abraitį vadovauti likusio vakaro daliai laisvam pasikalbėjimui.

Vėliau prasidėjo šokiai ir tęsėsi iki ankstyvo ryto.

Taip ir užsibaigė kuklus ir tikrai draugiškas pobuvis, kokių labai retai pasitaiko. Už pobuvio suruošimą padėka priklauso sumanytojam ir suruošėjam. Butų gerai, kad panašųs pobuviai dažniau įvyktų, nes mes juose galėtumem arčiau vienas su kitu susipažinti, vienas kitą suprasti ir tarpe seniau Amerikoje gyvenančių ir dabar atvykusių musų brolių ir sesučių artimesnius santykius užmegsti.

Dalyvis.

DIDELĖ NAUJIENA BROOKLYNE!

KARYS RENGIA PIRMĄJĮ KONCERTĄ AMERIKOJE

SIŲ METŲ GEGUŽĖS 20 D. 4 VAL. PO PIETŲ

SCHWABEN HALL

474 KNICKERBOCKER AVE., BROOKLYN, N. Y.

Programoje dalyvauja: Lietuvos Valstybinės Operos solistė JUZĖ AUGAITYTĖ, įžymus Amerikos lietuvių solistas ALEKSAS VASILIAUSKAS ir VIOLETA PRANCKUS su lietuvių Harmonijos Ansambliu, pianisto A. MROZINSKO vedamas "AITVARŲ" kvartetas ir dramos aktoriai ALBINA KATILIUTĖ ir VITALIS ŽUKAUSKAS. Bus linksmoji literaturinė dalis. Groja JEZAVITO Orkestras.

Bilietų kainos: $1.00 ir $1.50.

Čia bus geriausia proga susitikti visiems buvusiems kariams, visiems seniems ir naujai įsikurusiems Amerikos lietuviams.

Visi kaip vienas paremkime musų "KARIO" leidimą ir Lietuvos Nepriklausomybės Karo invalidus.

Visi į Kario Koncertą Gegužės-May 20 Dieną!

Bilietai gaunami Brooklyne: "GABIJA" 340 Union Ave., J. P. GINKUS, 495 Grand St., "DARBININKO" Redakcija, 417 Grand St.

Great Neck'e: M. URBONAS, 100 Steamboat Rd., J. BLAŽONIS, 744 Middle Neck Rd. Ir įeinant į koncertą SCHWABEN HALL, 474 Knickerbocker Ave.

KONCERTO RENGĖJAI.

Įsigykite virimo knygą

"TAUPIOJI VIREJA"

Knygą paruošė p. H. Mačiulytė-Daugirdienė. "TAUPIOJI VIREJA" patiekia 300 įvairių valgių gaminimo receptų, daugumoj pačios autorės išbandytų. Joje rasime, kaip pasigaminti mūsų mėgiamuosius lietuviškus valgius ir lietuvišką krupniką.

Knyga įrišta plastika. Ją atidarius, ji neužsiverčia. Tai šeimininkėms sudaro didelį parankumą. Knygos kaina $2.00.

Užsakymus siųskite: "EGLUTĖS" Administracija, P. O. Box 22, Brockton, Mass.

Radio Žinios

So. Boston, Mass.

Lietuvių Radio Korp. programa ateinantį sekmadienį per stotį WHEE, buvusią WBMS, 1090 kilocycles (ta pati stotis kaip pirmiau, bet kitaip vadinasi) nuo 9:30 iki 10:30 valandą ryte bus sekanti:

1—Muzika

2—Bostono jaunametės skautės vadovaujant Lidijai Čepienei iš Bostono

3—Magdutės Pasaka.

Po programai, prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį, Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo įspudžius, o biznio reikalais rašykit radio ofiso adresu: 502 E. Broadway, South Boston 27, Mass. Ačiu.

Steponas Minkus.

SHALINS
(Shalinskas)
FUNERAL HOME
84-02 Jamaica Ave.
(at Forest Parkway Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves. Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.

Laidotuvių Direktoriai:
F. W. SHALINS IR J. B. SHALINS
Tel. VIrginia 7-4499

JOHN NAGHTEN & CO.
ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois

SLA Pagalbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai Išrašyti ir Pasiųsti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje Prezidento ir Iždininko Pasirašymui Gegužės 12 Dieną, 1951 Metų

Išmokėtos pomirtinės

DR FRANCIS WEIKSNER, 57 kp., Worcester, Mass., gimęs spalio 6 d., 1901 m., Franklin, N. J. Prie SLA prisirašė liepos 4 d., 1935 m., mirė balandžio 10 d., 1951 m. Velionio moteriai, Marie Weiksner, pomirtinės išmokėta ---------- $150.00

ANTANAS STIGAS, 64 kp., Baltimore, Md., gimęs gegužės mėn., 1892 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė gruodžio 5 d., 1941 m., mirė balandžio 12 d., 1951 m. Velionio seserei, Levosei Mačiulienei, pomirtinės išmokėta ---------- $500.00

ROŽĖ LEPIENĖ, 134 kp., Chicago, Ill., gimus vasario 2 d., 1893 m., Kauno rėd. Prie SLA prisirašė gruodžio 1 d., 1926 m., mirė balandžio 3 d., 1951 m. Velionės dukterei, Fausta Pfeiffer, pomirtinės išmokėta ---------- $1,000.00

KAZYS SAMITAUSKAS, 293 kp., Wilsonville, Ill., gimęs kovo 1 d., 1888 m., Lietuvoje. Prie SLA prisirašė rugsėjo 7 d., 1924 m., mirė balandžio 18 d., 1951 m. Velionio moteriai, Elzbietai Samitauskienei, pomirtinės išmokėta ---------- $1,000.00

Viso ---------- $2,650.00
Nuo pradžios šių metų bendrai viso -- $62,863.28

Išmokėtos ligoje pašalpos

J. TAMELIS, 1 kp., Edwardsville, Pa. Sirgo 8 sav.	$48.00
O. MASLAUSKAS, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 8 s.	54.00
I. ŠIMELIONIS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 5 s. ir 3 d.	28.50
P. SAMULEVIČIUS, 24 kp., Glen Lyon, Pa. Sirgo 8 s.	48.00
A. RENTAUSKAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
J. MATONIS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 4 s. ir 5 d.	39.75
Z. GRIGAITIS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. ir 4 d.	58.00
P. RAČILA, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 6 s. ir 1 d.	61.00
M. LATVIENĖ, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 8 s.	54.00
P. JUOZUNAS, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 8 s.	36.00
V. ŠNMSKAS, 58 kp., Hudson, Mass. Sirgo 5 s. ir 2 d.	24.00
T. CHAPLINSKAS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 7 s. ir 4 d.	35.00
P. SKIPIRAS, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 4 s. ir 5 d.	53.00
A. ILGUNAS, 94 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 9 s. ir 2 d.	44.00
L. BURBA, 94 kp., Zeigler, Ill. Sirgo 7 s. ir 2 d.	22.00
V. HAMEL, 102 kp., Haverhill, Mass. Sirgo 1 s.	12.00
A. KARTANAS, 140 kp., Charleroi, Pa. Sirgo 8 s.	36.00
W. ROGERS, 227 kp., Des Moines, Ia. Sirgo 8 s.	25.00
M. FETCH, 267 kp., Wyoming, Pa. Sirgo 3 d.	3.00
P. JANKUNAS, 300 kp., Aurora, Ill. Sirgo 8 s.	36.00
A. VALANTINAVICIUS, 350 kp., Moundsville, W. Va. Sirgo 4 s. ir 4 d.	39.00
Viso	$792.25
Nuo pradžios šių metų bendrai viso	$20,196.75

Nauji nariai

M. KNEZEVIČIUS, 352 kp., Detroit, Mich., V3—1,000
B. BALTRUNAS, 301 kp., Cicero, Ill., V2—500, paš. skyr. III
B. BALTRUNAS, 301 kp., Cicero, Ill., V2—500, paš. skyr. III

M. J. VINIKAS,
SLA sekretorius.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO

"KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti keikia, bet visi mėgsta jį skaityti?

"KELEIVĮ" žmonės mėgsta del to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, gražių eilių, įdomių paveikslų ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik $3.00 metams. Adresas toks:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston 27, Mass.